

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

رساله دکتری پرستاری

فرایند ایفای نقش در سالمندان مقیم سراهای های سالمندی: ارائه راهکار

استاد راهنما: دکتر ناهید دهقان نیری

استاد مشاور: دکتر حمید پیروی

دانشجو: عبدالحسین امامی سیگارودی

مهر ۱۳۹۲

چکیده:

فرایند ایفای نقش در سالمندان مقیم سراهای سالمندی: ارائه راهکار

زمینه: افزایش طول عمر انسان‌ها و اضافه شدن جمعیت سالمند یکی از دستاوردهای قرن ۲۱ می‌باشد. از آنجا که پیر شدن جمعیت اجتناب ناپذیر است، تامین آسایش و رفاه سالمندان در جامعه هر روز ابعاد جدید و گسترده‌تری پیدا می‌کند. انتقال به سرای سالمندان، به عنوان مهم‌ترین جابه‌جایی تاثیرگذار بر سالمندان شناخته شده‌است. نقش و ایفای نقش یک مسئله اساسی در انتقال است؛ از آنجا که چالش مهم دوره سالمندی و اقامت در خانه سالمندان، ایفای نقش است، لازم است تا چگونگی و فرایند آن در زمینه مورد نظر تبیین شود.

روش پژوهش: این مطالعه یک پژوهش کیفی با رویکرد نظریه زمینه‌ای است. مطالعه به مدت دو سال تا شهریور ماه ۱۳۹۲ انجام شده است. مشارکت کنندگان را سالمندان هر دو جنس، مقیم سرای سالمندان و برخوردار از سلامت شناختی تشکیل دادند. با رعایت اصول گردآوری داده در مطالعات کیفی (مصاحبه عمیق، مشاهده، یادداشت در عرصه و یادآور) داده‌ها پس از ۳۳ مصاحبه با ۱۸ نفر به اشباع رسید. برای تجزیه و تحلیل از رویکرد نظریه زمینه‌ای از جمله مقایسه مداوم و غوطه‌ور شدن در داده‌ها انجام شد.

یافته‌ها: در پایان سه درونمایه اصلی «ناچاری»، «انتقال نقش» و «تکامل نقش» استخراج شدند. ناچاری به عنوان طبقه مرکزی همه طبقات دیگر را در بر می‌گرفت و تغییرات نقش و ارتباط به عنوان فرایند اساسی روانی اجتماعی بود که متاثر از شرایط، قابلیت نوسانی داشت.

نتیجه‌گیری نهایی: دوره سالمندی به دلیل تغییرات از جمله تغییر در ساختار و عملکرد نقش دوره‌ای متمایز است. تغییرات نقش و ارتباطات در فرایند ایفای نقش، متاثر از عواملی، سالمند را به سوی کفایت و اعتلای سلامت و شکوفایی پیش می‌برد؛ همچنین عوامل دیگری ممکن است سالمند را به سوی یاس و افت سلامت، سوق دهند. این عوامل تا حد زیادی قابل مدیریت هستند. لذا می‌توان با مداخلاتی، فرایند را به سوی کفایت و اعتلای سلامت و شکوفایی پیش برد.

کلیدواژه‌ها: سالمند، سرای سالمندان، ایفای نقش، فرایند، نظریه بسترزاد

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

PhD Dissertation

**The role process among elderly residents of
Nursing homes**

Supervisors:

Associate Prof: Nahid Dehghan nayeri

Associate Prof: Hamid Peyravi

Written by:

Abdolhosein Emami Sigaroudi

October 2013

Abstract:

The role process among elderly residents of nursing homes

Background: The increase in life expectancy and elderly population is one of the achievements of 21st century. Since aging the population is inevitable, their welfare is faced with new issues. Transition to elderly home is known as the most effective replacement and "role" is a fundamental subject in this area. "Role playing" is a major challenge of ageing especially for residents of nursing home. Thus, it needs to explain 'how process is in the field.

Method: This study was a qualitative design using grounded theory approach, conducted from 2010 to 2013. Participants were nursing home elder residents, men and women who had enough cognitive health. The principles of data collection in the qualitative research (in-depth interviews, observations, field notes and memos) were followed. Data saturation was achieved after 23 interviews with 18 people. For analysis, the principles of grounded theory analysis including constant comparison analysis and immersion were conducted.

Finding: Three main themes, "desperation", "role transition" and "role evolution" were emerged. Desperation as the central category, cover all others. The "role and relation's changes" as the basic social process had been influenced by conditions.

Conclusion: Ageing is a special period due to changes in the structure and function of the role. Role process is influenced by factors that lead to role adequacy and promote health and prosperity. In addition, there are other factors that may lead to despair and decline in health. These factors are largely manageable; so we can guide process toward the desired product, which is enhancing role efficiency, health and wealth.

Keywords: Ageing, Role, Process, Nursing Home and Grounded Theory